

Universitetskanslersämbetet
Utvärderingsavdelningen

Vår referens/dnr:
SN dnr. 229/2014

Box 7703
103 95 Stockholm

Er referens/dnr:
Dnr. 412-221-14

2015-02-27

Remissvar

Kvalitetsutvärdering av utbildning på forskarnivå

Föreningen Svenskt Näringsliv har getts möjlighet av Universitetskanslersämbetet att svara på rubricerad remiss. Nedan följer våra kommentarer.

Allmänna synpunkter

Förslaget saknar genomgående ett avnämarperspektiv. Att arbetslivsperspektivet ska beaktas har enligt förslaget varit en vägledande princip för hur utvärderingsmodellen har utformats. Detta perspektiv har dock reducerats till att arbetsgivarrepresentanter ska finnas med i de externa bedömargrupperna. Svenskt Näringsliv efterfrågar en tydlig skrivning om hur arbetslivsrepresentanterna ska användas vid bedömningarna, vad som förväntas av dem och vilket mandat de ges.

Vidare saknar Svenskt Näringsliv möjligheten att kunna bedöma förslaget i dess helhet. Kvalitetsutvärdering av utbildning på forskarnivå utgör bara en del av det nationella kvalitetssäkringssystemet för högre utbildning som formulerats i utredningsuppdrag (U 2014:1) och som är under hantering på Utbildningsdepartementet. Ytterligare synpunkter kan därför tänkas uppstå när förslaget kan sättas i sitt större sammanhang.

Samverkan med det omgivande samhället

2011 publicerade Svenskt Näringsliv studien *Fel fokus för svensk forskarutbildning?*, i vilken 4 386 av de 8537 som tog forskarexamen mellan 2006-07-01 och 2009-07-31 tillfrågades om dels hur samverkan med det omgivande samhället fungerat under forskarutbildningen, dels vad forskarutbildningen lett till. Ett tydligt resultat från studien var att arbetslivsanknytning och näringslivssamarbeten i forskarutbildningarna var bristfällig. Knappt en tredjedel av doktoranderna hade samarbetat med verksamheter utanför akademien under sin forskarutbildning.

Förutom att bristen på samarbete mellan akademi och näringsliv hämmar nyttogörandet av forskningsresultat, får bristande samverkan konsekvenser på grundutbildningen, där majoriteten forskarstudenter undervisar. På samma sätt som lärarutbildningen är av central

betydelse för undervisningen av eleverna i skolan och gymnasiet, är forskarutbildningens utformning av stor vikt för grundutbildningen i högskolan.

Svenskt Näringsliv efterfrågar att samverkan med det omgivande samhället får ett tydligare genomslag i utvärderingsmodellen, gärna som en huvudkomponent.

Erfarenheter från alumner

De huvudprinciper i utvärderingsmodellen som beskrivs i förslaget är starkt fokuserade på det praktiska kring utbildningen och utbildningsmiljön. Det finns ingen komponent i modellen som syftar till att undersöka vad utbildningen leder till.

Ett sätt att göra det vore att använda sig av alumnundersökningar. Svenskt Näringsliv avstyrker därför utredningens förslag om att inte inkludera alumner i utvärderingen. Att använda erfarenheter från alumner bidrar med ytterligare en kvalitetsdimension och utgör ett utvecklingsunderlag till lärosätena. Att bara se till hur lärosätena beskriver att de tar tillvara på alumnens erfarenheter, som förslaget föreslår, är inte tillräckligt.

Detta blir extra viktigt då bedömningsunderlaget föreslås bestå av självvärderingar, allmänna och individuella studieplaner samt intervjuer. Självvärderingar är nödvändiga, men tenderar att fånga upp sådant de utbildningsansvariga tycker är bra, snarare än sådant som kan utvecklas. För att kunna göra balanserade bedömningar som tittar på kvalitet ur flera perspektiv krävs ett bredare bedömningsunderlag som kompletteras med en tydligare uppföljning av samverkan och resultatet från alumnenkäter.

FÖRENINGEN SVENSKT NÄRINGSLIV

Mikaela Almerud

Emil Görnerup